

Atlas Flora Danica – statusrapport for 2009

Per Hartvig

Feltarbejdet er nu i princippet afsluttet bortset fra mindre, målrettede eftersøgninger i 2010. En del belægsmateriale mangler stadig at blive bearbejdet.

Feltsæsonen 2009 har været præget af arbejde med at lukke huller og samle løse ender i kortlægningsarbejdet. Der er inventeret 28 nye ruder, således at der nu er mindst to AFD-referenceruder i hver 10-km kvadrat overalt i landet. Eventuelle ”falske” tomme 10-km kvadrater (opstået ved uhensigtsmæssig placering af referenceruder) er bortelimineret. Kortet i fig 1. viser den endelige fordeling af de forventede referenceruder; dog med det forbehold, at enkelte mindre kystrunder kan udgå. Det er disse ca. 1300 ruder, der altid vil optræde på arts kortene enten som præsensrunder eller absensrunder. De udgør godt 58 % af de i alt ca. 2220 5 x 5 km-ruder, som dækker landet. I yderligere ca. 350 ruder har vi registreret få til flere hundrede fund, men ikke haft ressourcer til at færdiggøre ruderne. Alle fund fra disse ruder vil dog blive medtaget som præsensrunder på de respektive arts kort.

Før 2009-sæsonens start blev der udarbejdet en liste over de ruder, som i afslutningssæsonen 2008 stadig ikke levede op til kriterierne for en referencerude (se boks 1). En del inventører fik endnu en chance for selv at færdiggøre dem i 2009, mens resten af ruderne (> 100) blev uddelegeret til færdiginventering af andre inventører. I det hele taget har vi de senere år måttet over-

tage færdiggørelsen af et uventet stort antal ruder, et arbejde som i mange tilfælde er lige så stort som at starte en ny rude fra bunden – men ikke nær så spændende!

En række meget almindelige arter, som ud fra de foreløbige indberetninger at dømme anses for at være underrapporterede, er blevet eftersøgt i ruder, hvori de mistænkes for at være over-

set. Flere inventører har kørt landet tyndt og har samlet op på de mest påtrængende mangler. Oftest findes de pågældende arter ved første besøg på en passende biotop, hvilket gør det sandsynligt, at de er almindelige i ruden og dermed retfærdiggør eftersøgningen. Absensrunder er misvisende, hvis de blot er et udtryk for, at inventøren har glemt at notere arterne.

Også andre, mindre hyppige, underrapporterede arter er blevet eftersøgt systematisk. En af de arter, det har været relativt nemt at samle op på, er Udspærret Annelgræs (*Puccinellia distans*). Den kan findes i de fle-

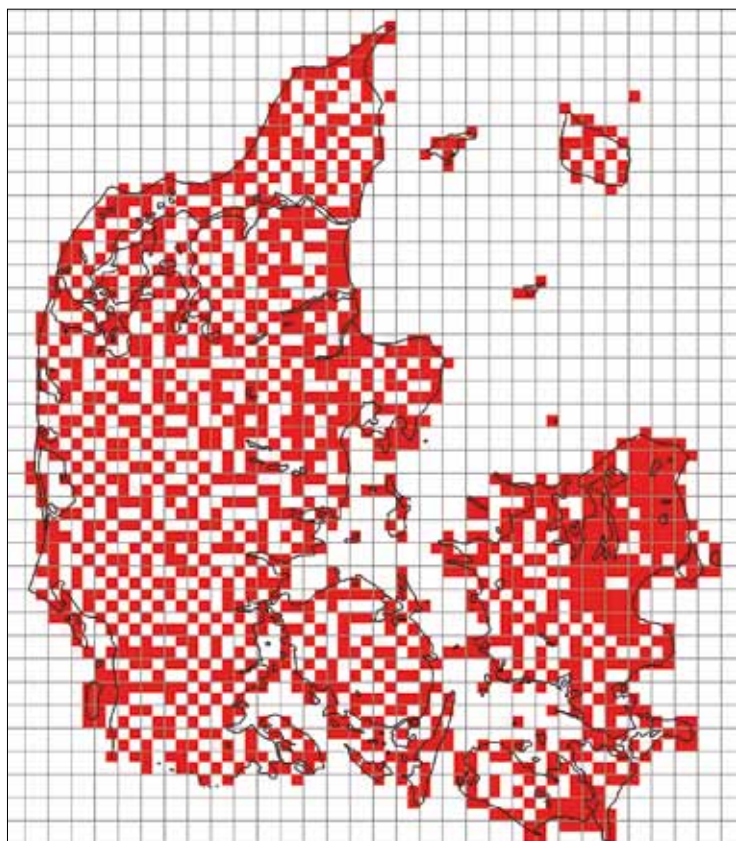

Fig. 1. Oversigt over referenceruder (røde), som vil optræde på alle arts kort enten som præsensrunder eller som absensrunder.

ste ruder på forkanten af asfaltveje – oftest i mængde og på lange strækninger. Man parkerer bogstaveligt talt midt i bestanden. Før feltsæsonen 2007 var den kun meldt fra 660 ruder, mens vi nu efter de seneste års focus på arten kender den fra omtrent 1000 ruder (fig. 2). Det er en forøgelse på ca. 50 % de seneste 3 sæsoner. Alene i 2009 er den fundet i ca. 170 nye ruder. Det spiller dog også ind, at arten synes at være under udbredelse og derfor dukker op i ruder, hvor den ikke har været ved starten af inventeringsperioden

En væsentlig del af kvalitetskontrollen i afslutningsfasen er at få luget ud i uverificerede ”interessante” fund. Det gælder ubelagte fund uden for arternes sandsynlige forekomstråde eller ubelagte fund, der på anden måde kan sættes spørgsmålstegn ved. Det kan også bare være sjældne arter, vi gerne vil have dokumenteret for eftertiden ved belæg. Før de seneste to feltsæsoner blev der udarbejdet en omfattende liste over konkrete fund, vi ønskede belagt. En liste som stadig undergår ændringer, efterhånden som vi får data ind og får gransket de foreløbige udbredelseskort.

Da de fleste tilbagemeldinger eller belæg, vi har fået ind i 2009, endnu ikke er bearbejdet, har jeg for nærværende ikke overblik over, hvor mange af disse løse ender vi har fået lukket, men da det ofte medfører, at

Boks 1. Den korte definition på en referencerude:

Alle de i ruden almindeligt forekommende arter skal være fundet, samt ca. 2/3 af resten. Herved skønnes 80-85% af arterne i ruden at være fundet.

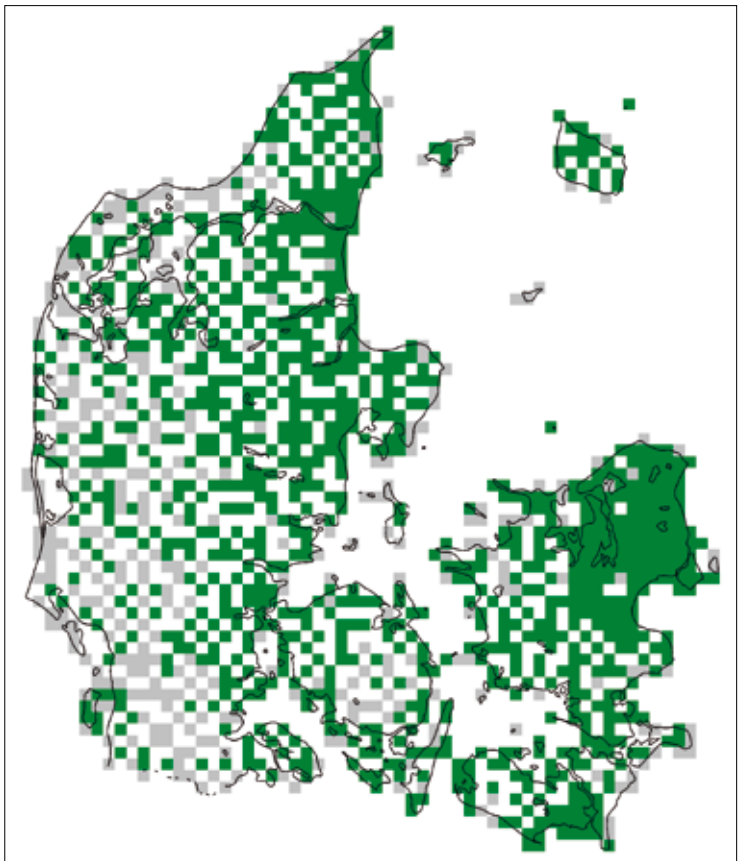

Fig. 2. Foreløbigt udbredelseskort over Udspærret Annelgræs (*Puccinellia distans*). Arten er fundet i de grønne ruder, men (endnu) ikke i de grå.

inventørerne igen skal besøge deres fjernliggende ruder, er det en proces, som kræver tålmodighed. Jeg regner derfor med, at dette arbejde fortsættes igen i 2010.

Alt i alt er der indkommet flere oplysninger og belæg fra 2009, end vi havde forventet. Det er svært at bremse en bølge af entusiasme hos inventører, der vil lave deres ruder så godt som muligt, eller som har store ambitioner på projektets vegne. Indtil videre har vi fra 2009-sæsonen registreret godt 35.000 fund fordelt på 827 ruder (ikke alle disse er referenceruder), og der er indsendt 9.190 belæg. Oplysningerne er leveret af de 60-65 inventører, som har været aktive de senere år.

Som det fremgår ovenfor, vil der blive udført et mindre supplerende feltarbejde også i 2010. En del af de 28 nye ruder påbegyndt sent i 2009 skal nødvendigvis forårsinventeres i 2010, hvis de skal kunne anvendes som referenceruder, og flere af de ovenfor skitserede opgaver blev ikke helt fuldført. Finpudsningen i 2010 vil dog blive styret med hård hånd af sekretariatet, hvilket ikke lykkedes helt i 2009.

Hermed en varm tak til de mange inventører og plantebestemere, som har bidraget til projektet i år.

Forfatterens adresse:

Per Hartvig, Atlas Flora Danica sekretariatet, Botanisk Museum, Gothersgade 130, 1123 København K. Telf.: 3532 2198. E-mail: perh@snm.ku.dk.